

Meer jaren onderzoek “Nederlands militair geweld in Indonesie 1945-1950 stopgezet op 19 december 2012 (bron: KNAW en Checkpoint). Limpach kwam als geroepen. Toeval?

HET ONDERZOEKSPROJECT 'NEDERLANDS MILITAIR GEWELD IN INDONESIA 1945-1950' MAAKT PAS OP DE PLAATS

7 februari 2013

Het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (KITLV) en het Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies (NIOD), twee instituten van de KNAW, en het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) hebben besloten om het alomvattende onderzoeksproject naar het Nederlands militair geweld in Indonesië in de jaren 1945-1950 stop te zetten. Aanleiding vormt de beslissing van de regering om het verzoek om aanvullende financiële middelen niet te honoreren.

Minister van Buitenlandse Zaken drs. F. Timmermans maakte deze beslissing bekend bij de begrotingsbehandeling van zijn departement op 19 december 2012. Als argumentatie noemde de minister dat nader overleg hem duidelijk had gemaakt dat Indonesië dit onderzoek niet zou steunen, waardoor de gewenste internationale inbedding zou ontbreken. De drie instellingen hebben met teleurstelling van deze beslissing kennis genomen.

Uiteraard blijft de dekolonisatie van Nederlands-Indië op de onderzoeksagenda van de drie instituten staan. Daarnaast zullen zij de dialoog met Indonesische historici over deze periode voortzetten.

Het KITLV start een onderzoeksproject om alle kennisbronnen in kaart te brengen en nieuwe bronnen aan te boren.

Het NIMH zet als vanouds het onderzoek naar het militaire optreden in Nederlands-Indië/Indonesië voort en streeft ernaar binnen enkele jaren twee handboeken over de Nederlandse militaire aanwezigheid overzee op de markt te brengen.

Het NIOD beoogt het debat levend te houden door de thematiek steeds opnieuw aan de orde te stellen in onderzoek en publieksbijeenkomsten.

Meer informatie leest u op <http://www.indonesie45-50.nl/>

Hillen: geen onderzoek, maar vriendschap

Geen onderzoek naar het militaire optreden van Nederland in voormalig Nederlands-Indië. Dat kabinetsstandpunt herhaalde demissionair minister Hans Hillen van Defensie in zijn toespraak tijdens de 25e Indiëherdenking in Roermond op zaterdag 1 september. Veel Indiëveteranen waren blij met deze uitspraak. En dat prins Willem-Alexander namens het koningshuis een krans legde, vonden ze fantastisch.

Door: Janke Rozemuller

Foto: William Moore

Het was eerder nog wel even spannend hoe de ruim twintigduizend bezoekers zouden reageren op de aanwezigheid van prins Willem-Alexander bij de herdenking in stadspark Hattem in Roermond. Tenslotte hadden ze bijna een kwart eeuw moeten wachten sinds diens opa, prins Bernhard, het Nationaal Indië-monument 1945-1962 in 1988 onthulde. Al die tijd hadden ze gevraagd om de aanwezigheid van een vertegenwoordiger van het Koninklijk Huis bij de herdenking van de ruim 6.200 militairen die in Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea omkwamen. Nu die er was, bleek het merendeel dit enorm te waarderen. Zeker omdat de prins zich na afloop onder de veteranen in de tent bij kasteeltje Hattem begaf en met hen in gesprek ging.

Eindelijk

"Fantastisch", reageert Indiëveteraan Toon Segers (85). De oud-brenschutter is maar wat blij met de komst van de kroonprins. "Eindelijk weer eens iemand van het Koninklijk Huis bij de herdenking." Segers diende van 1947 tot 1950 bij het 4e bataljon van het Garde Regiment Prinses Irene op Oost-Java, net als de 86-jarige oud-radioman Cor Wiegel en Mart Voerman (85). Hun bataljon liet 44 gesneuvelden achter. Voerman was infanterist en raakte zwaargewond in Indië. Kort na aankomst in Semarang werd hij door een dum-dumkogel, een kogel die fragmenteert, getroffen in zijn been. Tijdens het gewondentransport werd hij nogmaals getroffen, dit keer in zijn arm. Na drie maanden ziekenhuis wilde hij graag terug naar zijn kameraden. "Ik wilde de jongens niet alleen laten", vertelt hij. "Maar het was wel een ellende daar. Ik vond het een rottijd."

Op de vraag of hij vindt dat er een allesomvattend onderzoek moet komen naar de gebeurtenissen in Indië, antwoordt Voer-

■ Prins Willem-Alexander legde samen met generaal Henk Morsink, chef van het Militaire Huis van de koningin, een krans.

man kort maar krachtig: "Geen onderzoek." Zijn oud-collega's zijn het met hem eens. "Niet doen. Je moet geen oude wonden openrijten", stelt Segers. "Er gebeurden verkeerde dingen", meent Wiegel, "maar het was ook een vreselijke oorlog."

Wederzijdse waardering

Ook minister Hillen van Defensie liet in zijn toespraak weten geen voorstander te zijn van een onderzoek. Vooral niet omdat er volgens hem weer warmte begint te komen in de relatie tussen Nederland en Indonesië. "Nieuwe vriendschap begint niet met te onderzoeken wat er allemaal mis is gegaan. Onze relatie is gebaat bij wederzijdse waardering, bij het zoeken naar wat bindt." Ook richtte hij zich rechtstreeks tot de Indiëveteranen. "Nederland zocht en zoekt met zichzelf in het reine te komen door extra kritisch naar zijn eigen rol te kijken. De vraag is of dat helpt. Voor u weegt die herinnering nog zwaarder, omdat u amper erkenning kreeg voor de vele en moedige inspanningen die u en uw gesneuvelde kameraden hebben verricht. De opgestoken duim die u verdiende, werd zo vaak een neergetrokken mondhoek."

Een veteraan van 5-3 RI die niet met zijn naam in *Checkpoint* wil, is diep geraakt door de woorden van Hillen. "De minister had een paar rake opmerkingen, die kwamen werkelijk aan. Hij heeft de waarheid gezegd: in de publieke opinie waren wij moordenaars. Ons is veel tekortgedaan. Ik had het echt even moeilijk tijdens zijn toespraak." Over het onderzoek wil hij in eerste instantie niks kwijt. "Daar hou ik me buiten." Om er even later aan toe te voegen: "Laten we geen oude koeien uit de sloot halen."

De toespraken van minister Hillen en de andere sprekers zijn terug te vinden op www.nim-roermond.nl